

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 7 Octubre de 1900

Núm. 45

Agostí Querol

Molts dats tenim y motius més que suficients pera enlayrar lo mérit de nostre volgut amich de la infantesa y distingit paysá, l' eminent escultor En Agostí Querol. Sa fama la pregonen les nombroses produccions naixcudes al certer cop de son inspirat sisell en los diferents rams del art divi de la escultura.

Les principals capitils del mon atresoren veritables joyes artístiques sortides de son estudi, y per consegüent, projectades y realisades per nostre insigne compatrici. Monuments decorats ab valentia, estátues d' homes célebres, lo simbolisme de la ciencia, del art, dels aconteixements més culminants en diverses nacions; baixos relleus en que se sensibilisen los episodis més memorables que constitueixen épocas de la historia; passatjes bíblics y págines interessants del cristianisme; tot ha rebut vida y moviment impresos al marbre per la inspiració il·lustrada y geganta d' en Querol, qu' ha fet revivre en lo nostre sigle l' esperit y les empreses colossals de Miquel Angel y del altre *Miquel Angel* espanyol Alonso Cano.

No es, donchs, estrany que la Fransa l' hagi distingit en manera esplendent y honrosa pera l' mateix, puig que 'n l' actual Exposició de París l' ha nombrat membre del Jurat encarregat d' apreciar lo mérit relatiu de totes les obres escultóriques de nostre pahis y hagi acceptat la seva censura com a vot decisiu en l' honorós pugilat dels escultors espanyols.

Ja no hi cap més honor pera Tortosa; ja no hi cap més gloria per son fill il·lustre. Lo temps esdevenidor y la historia s' encarregarán de probarho.

Querol, aquest geni atletich, més

qu' una gloria d' Espanya, es avuy ja una de les glories de les celebritats del mon.

Artiste y pensador, ressucita en llurs obres lo geni colossal dels artistes grechs, com si volgués continuar les glorioses generacions qu' escomensaren a Orient potentes, fermes y gegantes, mirall fidel dels grandissims caràcters senyalats en la Grecia de Pericles y en la Roma dels Césars.

Deixant apart los primers anys de sa infantesa, Querol apareix al mon del art quan totjust comptava 22 anys. Llarch es lo catalech cronològich de sas obres; no sabem quina va esser la primera ni cal perxó adivinarho. Sols sabem que n' aquesta edat son nom era conegut y sas produccions respectades y admirades per tothom.

La jove Catalunya, ¿ La caurá? y altres de ver esperit y fesomia catalana l' ompliren de gloria inmensa dins dels ambits de nostra prehuada Patria.

Vol despres volar y... vola. Vá a Madrid, arriba moments abans de tancar-se lo concurs de pensionats, anunciat per la Reyal Academia de San Ferrán, y al cap de sis dies, Querol, passant pel damunt de 33 opositors consegueix lo primer de sos triomfs artístichs ab sa estátua *San Joan predicant al desert*. Guanya la pensió, vé a Tortosa, abraça a sos pares y surt desseguida cap a Roma.

A la capital del Orbe Catòlich, dins de son estudi del *Guaniccolo*, oblidat de tothom y alentat tant sols per sa ferma voluntat é inspirat per Deu, treballa, estudia y no descansa. Durant lo primer any de Querol no s' en sap res. Agostí Querol estudia; Querol cau mitj trontollat devant de les obres de Cálames, Phidias, Policeto, Praxiteles, Miquel Angel etc. y al cap d' un any d' esser allí envia com a tribut al Govern espanyol son famos baix-relleu *Tulla passant per damunt del cadavre de son pare*.

Obre Barcelona les portes de sa important Exposició Universal y Querol guanya Medalla d' or de primera classe ab sa monumental obra *La Tradició*.

Després... ¿pera qué hem d' examinarles? Pera sapiguer quantes son les obres de Querol repassem solzament sos innumerables triomfos.

Per tots los indrets del mon Querol n' ha plantat fites. Aixó 'ns proba sas conquestes.

Lo *Monument dels bombers de l' Habana*, la estátua de *Mendez-Núñez*, les estátues de la Seu de Barcelona, lo monument a Colón de Mejjich, lo del *Pare las Casas* (qu' avuy reproduhim) Lo *San Francesch curant als leprosos*, lo frontó de la Biblioteca nacional, les estátues del Ministeri de Foment... y una pilera de produccions gegantes com lo seu nom.

La enveja y la baba verinosa del reptil han volgut lluytar ab ell. Querol, encara qu' en sentit contrari al de *Tulla*, sobre 'l carro de la gloria ha sapigut passejarse per damunt del cadavre de la enveja.

Querol torná avuy, de París, conquistador, ab tots los trofeus del héroe, cenyint en son cap la corona de llorer

MONUMENT AL PARE LAS CASAS

que li han teixit les personalitats més eminents de la Fransa y enrotllant en sa ma dreta lo Diploma especial que li ha conferit aquell Govern.

Tortosa podrà aviat hostatjar sas obres. Lo Museu d' art modern es un fet.

¡Honor á Tortosa!
¡Gloria á Querol!

Francesch Mestre y Noè.
Tortosa, Octubre, de 1900.

Contra la centralisació

Ab aquet titol, el notable pensador Novicow, acaba de publicar un llibre, en el que fa un detingut estudi de las funestas conseqüències que porta la centralisació y senyala als Estats moderns el camí del regionalisme y federació com á ideas que tenen de portar els pobles per la via del progrés y de la pau.

Segons el Novicow, la centralisació es producte del concepte barbre de la forsa del predomini de la guerra, L' invassió dels Tartres á Russia, diu, estableix, el predomini de Moscou y es causa de la destrucció dels petits principats estables sobre las runas del imperi de Rurik; las guerras feudals á Fransa centralisan en mans del Rey tots els drets; l' Alemanya moderna accepta l' hegemonia de Prussia perque vol esser forta y resistir tota embestida del exterior.

Analisa en Novicow las conseqüències de la centralisació política y dedueix que son desastrosas pera el poble que las sofreix; fills de la centralisació son las plagas de la burocracia, la destrucció del particularisme l' indiferenciació de las funcions socials.

La burocracia te la tendencia constant de invadirho tot, intrudueix la rutina, ofega las iniciatives, enerva y anula als homes de voluntat y la conseqüència final es la disminució de l' intensitat de la vida nacional.

La centralisació política produeix el predomini exagerat de la capital sobre la provincia, y anula el particularisme qu' es una de las forsas més poderosas pera el progrés de l' humanitat. En els grans Estats centralistas del continent, Russia y Fransa, la vida intelectual y artística de las provincias, es quasi nula, tota está reconcentrada en la capital.

Per bonica y poderosa que sia á París la vida intelectual, te de recordar-se que 'l seu esplendor es comprat á cambi del ensopiment de gran y magníficas regions. Analisant bé la cosa, pot afirmarse que la centralisació de tot el moviment intelectual, en una sola ciutat se salda en pérdua pera 'l conjunt de la nacionalitat.

En Novicow estudia detengudament els efectes de la centralisació de totes les funcions en mans del Estat

per medi de la centralisació política y 'n dedueix que aquesta centralisació es funesta pera les nacionalitats que la suportan. L' instrucció pública por servir d' exemple.

Quan la Revolució francesa tirá per terra totes les institucions antigas, Bonapart tenia tota la llibertat per organisarla á son gust; desgraciadament no descuydá l' instrucció pera ferla servir á sons fins particulars, y calcá las institucions del exércit. El cos d' ensenyansa va esser com un estat-major subordinat á l' autoritat absoluta d' un quefe únich. Deade aquet moment se pot dir que l' obra de la instrucció pública va esser malmesa. L' ideal baix el punt de vista del interés nacionalitat es que *no hi hagi pas duas institucions d' instrucció pública enterament igual*. Si l' iniciativa privada y la exuberant varietat que ella produeix naturalment son necessarias en algunt lloch, es en l' instrucció pública. Tot ¡profesor que mereixi veritablement aquet nom, te de tenir quel com d' apóstol; el gran impulsor de l' activitat intelectual del Individuo, es la convicció íntima y fonda de que posseix la veritat. Fer del cos de professors una serie de funcionaris, es senzillament suprimir l' ánima de l' instrucció pública y convertirla en una cosa inversa de lo que tindria de ser.

Aquets son els punts principals tractats per en Novicow, que veu en el centralisme y en el funcionarisme polítich las principals causas de la decadencia dels pobles.

¡HA MORT POBRE!

Ja torném á serhi.

Va morir sense cap diner després d' haverne gastat á carretadas, y morint sense cap diner, ja se sab la manera d' arreglarho: proposició de lley firmada per uns quants pares y avis de la patria, y en dos minuts s' assegura 'l pá y la coca per la familia. Convensuts tots de que demá s' hi poden trobar el's, no solen ferhi gayres discursos. Ab un de passa n' hi ha prou pera honrar la memoria del mort. Lo demás es feyna de no aixecarse pera que 'l secretari puga escriure que la pensió es votada per unanimitat.

Y are m' explicaré sobre alló de las carretadas.

Ja llavoras de la República era coronel pel cap més baix y tenia creus més ó menos ben pagadas. Després aná enfilantse com una carbassera, y á mida que anava enfilantse, també s' anava ó li anavan posant creus al pit, cap d' aquellas de sargento que valen trenta rals cada més y encare perdent un dematí pera cobrarlos, sino d' aquellas que s' hi coneix quan cau la pensió, d' aquellas que si 's cobra en plata s' hi ha d' anar ab carretó y un camállich per tirarho. De vint anys á n' aquesta part, de segur que no haguera dat per una unsa diaria ni potser per una y mitja lo que li entrava á casa cada dia. Al-

tres pares de duch hi deuen haver—sobretot á Alemania—que no tenen tant bona renda sense fer res. Y aquí mateix trobariam marquesos, si ho anavan á esbrinar—que ab vuyt pessetas cada dia tenen de fer bullir l' olla.

Ha mort pobrel! També hi va morir lo duch d' Osuna que era la fortuna més grossa d' Espanya. Y sense mórens de Barcelona trobarian una colla de comtes y barons que sort del *de* y del comtat y de la baronía que 'ls han permés casar be las fillas ab menestrals que han arribat á senyors á copia de treball y d' estalbi y que un cop senyors han volgut pujar un grahó més de la escala; sort del *de* y dels titols més ó menos arnats, que sino potser se n' haurian tingut d' anar al llit sense sopar, ab tot y haver tingut las baronías y 'ls comtats ab terras y drets feudals y ferse dir encare misenyor y misenyora per tot dia.

Ha mort pobrel! Es la ventatja que tenen los grills, que no hi moren may. Rossegant alguna patata á mitj fer ó alguna fulla d' enciám que als horts va bastant barato, ab tot y no tenir sou de capitá general ni pensions per totes las creus ben pagadas que hi ha á Espanya, arriban á la hora de la mort sense que 'ls hortolans, á quinas costellas han viscut, los hi hagin de fer una pensió per la familia.

Ha mort pobrel! Y ho fan saber com un mérit!

Un mérit ho es per un manobra que, havent trobat una gerra d' unsas tirant á terra una casa vella, 'es queda de manobra tota la vida ab los seus onze ralets quan ht ha molta feyna. Ho es pel home de negocis que ab la mateixa inteligencia que 'ls altres del ofici y manejan igual capital, per no voler may deixar la dressera y per no ser escás ab los desgraciats, ni en los bons temps pot enfilarse 'gayre. Ho es pel metje que no ha volgut convertir la carrera en una fábrika de fer moneda.

Quina gloria es lo morir pobre havent cobrat diners á sanalladas?

Quin mérit ha contret pera que á cuyta corrents se li voti una pensió?

Ha mort pobrel! Y ab la viudetat de capitana generala que tindrà la esposa d' en Campos, podía viure regaladament la familia d' aquell mestre de Sans que s' asseya cada any tota al costat del pare y de la mare 'l dia de la festa major y que de fills sols eran 23, tots grans, tots sanitosos, tots ocupant dignament en la societat lo lloch que 'ls sacrificis dels pares los hi obriren en aquestos temps de lluyta desesperada. Be es veritat que cap dels fills era duch, sino tots plansons d' una bona olivera, cuydats amorosament desde petits y ben dirigits després pera obrirse camí en las arts de la pau. Jo no 'ls hi he vistos á taula als 23 fills del mestre de Sans, pero conech molt á qui 'ls hi ha vistos, y sé que alló era la Gloria, que pare y mare 's vantavan d' haverlos pujat ab son trist guany, que no era ni la vintava part de lo que cobrarà la pensió la capitana generala viuda, encare que las Corts se descuydin de votarli 'ls mils duros que també votaren á la viuda d' en Cánovas perque pogués viatjar sempre com una primpeesa y pogués seguir ab lo rumbo de quan tenia 'l marit viu.

Ja 'n votarian també las Corts de pensions pels camállichs y pels minayres, sino que, com n' hi ha tants, no tindrian temps de ferho y 'ns quedariam sense las lleys que 'ns fan tanta falta pera anar al hospici en cotxe.

(De La Renaixensa).

Los Jochs Florals de Tortosa

PREMI DE DON FRANCESCH RIBA Y LLEDÓ

A MITJ-CAMÍ

LEMA

Arri burret.

Quico, Chimet, ¡au! arriba,
Que son volta de les cinch;
Posaréu un preno al burro
Que yo deseguida astich
Aixecát, y en un Jesús
Arregla lo que fa falta;
Aseavos be, y rentavos
Una miqueta la cara.
Tú, Chimo, obrí la porta
Perque allá á les cinch y quart,
Ton oncle y ta tía Pepa
Conto qu'auran arribat.

Vaiga, Jusep, aixecámos,
Y en nom de Deu á l' armita;
Avuy es dia de Pascua;
Oirém la santa misa
alladalt en devoció,
Y celebrán la diada
Podrém dí que l' any empeny
Aquell que un bon dia pasa.

Ya 's tich aquí; ¿está tot llest?
Lo pa, l' arrós, lo conill;
Les mones, les butifarres;
Los ous, la bota del ví;
La guitarra, los ferrets;
Lo minjá del burro; tot
Está apunt: ara aneu baix,
Lleváu la cadena al gos;
Aparelláu lo burret;
Lligáu be les aspardeyes,
Y aixis qu' aiga arribat l' oncle
De calle á les asplanetes.

Jusep, ya 's ta aquí Pepa;
Vaiga, Chimo, capa avall;
Tú, Quico, tran lo moreno
Desseguida del corral.
Morét, pasa capa fora;
Yo tanco la porta 'n clau,
Y cap amunt, ans qu' el sol
Comense masa á picá.

Bon dia, Pepa, ola, Cinto,
Chimet ¿quo sa quedat res?
Arri, moreno, á l' armita;
Rastre amunt; busca, moret.
¡Redimoni quina costa
La del Rastre mes pesadal
¡Batua neu, ara hi pensol
¡No haberi pensat hast' aral
Si en lloch de puijá pel Rastre
L' ampreném per la simpática
Am bona fe 't juro, Cinto,
Qu' ancetabem la jugada.
Pero ya 's ta fet ¡paciencial
Que Deu no 'm done mes penes
A pasá ¡ajajá! ¿veus, Chimo?
Ya 'stem á les asplanetes.

Bona fresca, bon matí;
Corre l' airet qu' es un goig!
Allá dalt pel Coll del Alba
Ya 's comensa apuntá 'l sol.
Pasarém lo de Franquet
y si yo al moreno animo,
Mos plantam en un instán

Davant la potra de Pino.
¡Arri, burret! reparáulo
Que quan ell vol va que vola;
Plegáu d' anterra dos pedres
Y tiráules á la potra.
Lo de Burcet ha pasat;
Lo de Faura, anán aixís,
En un aubrí y tancá d' ulls
Arribám á Mitj-Camí.
¡Aul amunt, puijám la costa,
Donám la volta ¿qué tal?
Ya 'm arribat á l' armita;
Capa dins y á descansá.

Quico, descarrega 'l burro;
Chimet, portal abeurá;
A una soca d' aulivera
Mel dixerás ben lligat.
Natros capa dins l' asglesia;
Anam un rato á resá,
Y á la Verge darem gracias
Perque en salut ham puijat.
Aginollaus: Deu te salve
Mare dels desamparats;
Consol de nostres desdiches;
Amparo dels desgraciats.
Deu te salve reiná pura;
Font de vida; dolsa fe;
Venerada y estimada
Per tots los sigles, amén.
Porta, Pepa, les candeles;
Trau los mistos, Cinto, ansén;
A la tarde á cantá 'ls goijos
Ara capa fora ¡aném!

Bon dia tinga, armitana;
¿Diu que no 'm coneix? Si, dona.
Jusep lo de Remolins
Del carré de Vilanova.
Pose beure; veig que aquí
No hi ha un mot que hi fase falta;
La veritat es que avuy
Mos farà una gran diada,
Y si mol no m' an quivico,
Pot fe un negoci, armitana,
Per que sen lo dia qu' es
Vindrán paigesos á manta.
Cridáu als chichs; fem un trago
Y á prepará l' asmorsá:
Armitana, hasta denprés
Comensamola á tirá,
Y davall de un garrofé
Pepa mos ansendrá 'l foch
Y al rastre de futifarres
Ni podrém pegá un copot.

Ya va 'l foch; ¡aul la paella;
Traules, Pepa, ya 's tan be;
Assentemos cul anterra
Davall d' aquell garrofé.
¡Cóm couhen les malaides!
No hi fa, ya hi donarim fi;
Natros com á bons paigesos
Les aufegarém en ví.
Vinga la bota ¡bevem!
Ya 's tem al fi ¡andaván!
Vaigá, femi un altre trago,
Bueno cheichs, ya 'm asmorsat.

Aném capa la paret
Y pegarem un vistaso
A vore si pelcamí
Si veurá pujá algun carro.
¡Marededeu quans ne puigen!
Allá per la carretera
Ancara que poch á poch
Ni va una llarga filera.
Chimet lo de l' aigua roija;
Pere lo de Marboixá;
Pos també 'm pareis que lluco
Al carro que va detrás,
A Toni lo de Bufarra;

¡Vaya si ho esl ¡ay caram!
La flo de la paigesía
Estará avuy aquí dalt.

¿Sabéu que les butifarres
Man donát set? Poáu eigua
Que es fresca y mol regalada
L' eigua que fa esta cisterna.
¿Au begút tots? Pos de calle
Al carro de Favaró,
Sento d' aquí l' Aspal-lut,
Com punteija l' guitarró,
Y es cosa qu' amí ma agrada;
Y si igual pensa ton oncle,
Crech, Chimo, qu' estarém be
Asperánt allí les dotse.

¡Cóm lo toca y que be cantal
No hi ha un altre que l' iguale;
Si alguna nit surt de ronda
per l' arrabal de la Calle,
Totes les chiques de garbo
Per les finestres l' aguaiten,
Y li tiren mil brotets
Dels testos de les aufábiques.
Ya van á tocá les dotse;
Posa un got, farem un trago;
Aspal-lút, hasta la tarde;
Vaiga, hasta denprés, Mariano.

¡Cóm va l' arrós? ¿Está apúnt?
Les dotse; ya tocát l' hora;
Sentáu y formáu un corro;
Pepa, porta la casola.
Llescáu pá; vinga la bota;
¡Vaya un arrós eu conill!
Está decitme comédme;
Córrega, córrega, l' vi.
¿Y la salsa? Es un primor;
Si Quaquina no fos morta,
Pepa, t' diria que guises
Millo que la mehua dona.

Be 'm dinat; arriba tots
Que ya s' va acursán lo temps;
Donem una miradota
Avore si puija gent,
Y de seguida á la plassa;
Darém la volta á l' armita
Y si ronden los fadrins
Seguirém en la musica.
¡Marededeu quanta gent!
Vaiga, aném capa la plassa,
Avore sí com am dit
Trobám alguna rondalla.
Com los fadrins no han romput
Ni les guitarres raspeijen,
Al cami del Coll del Alba;
Allí buscarém crevetes.

Una, dos; estem de sort;
Un pilá; ¡ay que bonich!
Deu, onse, si es un milacre
Lo que pasa á Mitj-cami.
Y gracias que fa molt temps
Qu' aquí dal no hi ha plogút.
Sinós, Pepa, en mol poch rato
Mon ompli tot un canyut.
¡Calleu, ya ván les guitarres;
¡Aul capa baix á chalá;
Lo menos quatre camins
A l' armita am de voltá.

Rum, rum, rum: que be raspeija
Chimet lo zaragosá;
Ya 'n canta una l' Povill;
¡Mira qu' en sab de cantá!
Vaiga, cheichs, anem en ells.
Rum, rum, rum; ya ha relinchát
Francisquet de cames tortes
Lo del hort de Pedregál.
Rum, rum, rum: Van quatre voltes

An esta sa acabarà:
Ya canten la despedida
Guapo, aném, ya s' acabat.

* *

Allá prop del de Mariano
Sento brillá 'ls guitarróns,
¡Pos si ha un ball que se 'n entra!
¡Si canten que es un primor!
Anemi, vorem qui balla;
¡Alsa pindonga quin ball!
La mosa del de Cametes;
Antonia del hort de baix;
Lluisa la Calsapeba;
Agustina de Jepich;
Rafela la de Bufarra;
La criada dels Audins.
¡Alsa, quin garbo que porten!
Juan, vóltala liquero;
Canta una copla, Miquel;
Aquella de con ti pienso
Y no hay de querer á otra
Aun que baque á tierra el cielo.
Ajaja: llouit, llouit
Vos dich qu' aixó es portento.
Mol be, mol be; m' agradat
Y 'm faig llengües de tal cosa:
Vos juro que d' este ball
Sen parlará en tota l' horta

* *

Anemon á berená
Que ya son les quatre y mija;
Mos minjarém unes truites
Y uns quant talls de llanguanisa,
Y á l' asglesia falta gent;
Qu' es mol sant y molt cristiá,
Despedirnos de la Verge
Ans d' anarmon capa vall.
Pórtamos les truites, Pepa;
Trau tambe la llanguanisa;
Vinga, minjemos les mones
¡Au! anemón deseguida,
Perqué si mes aguardém
Y arriba á ferse mol tart,
Baixán la costa 'l moreno
Ne podria antrompesá

* *

A l' asglesia; vaiga entrém;
Están los goijos cantán;
Quan vos toque, responéu
Procuran aná entonáts.
Non cara, Quico, non cara;
Ara qu' an dit la más bella;
«Sed nuestro norte divino
Virgen de la Providencia.»
Han dat la volta á l' aimage;
L' han posada cara díns;
Detrás l' altá ni ha un puesto
Qu' en diuen lo camarín
Antrámi, bésala, Quico;
Tú, Chimet, feshu també;
Baixáu y tiréu cinch céntims
A n' aquell ascolanet.
Hasta l' any que vé Sinyora,
Si es que 'l vostre Fill ho vol;
Aceptáu nostre despido
Que 's despido de bon cor.

* *

Armitana, paseu bé;
Si Deu vol hasta un atrany;
Done recados á Toni,
A Llouis y á Sabastiá.
Vaiga, Quico, abeura al burro;
Aparellal; ¿está llest?
Tirámola chino chano
Capa avall; toca, moret.

* *

¡Jesús y quina gentada
Baixa per la carretera!
¡Si sembla una professó!
Arri, burret, ¡aul depresa.
¡Quines colles de fadrins;

Quin humor; cuanta alegría;
Com auria disfrutat
Si hagués viscut la Juaquin !
Quico, templa la guitarra;
Tú Chimo, pren los ferrets,
Qu' ensé un poch mes capa avall
Una copla ous cantaré.
¡Alsa! ya va; lalal chiquets,
Qu' avuy es día de broma;
Preparaus, vaig á cantá;
Ascoltau, ya va la copla:
«Una rosa que hay coquido
Del huerto de tu cardin,
Se l' ay llevado á la Virquen
Por que s' acuerde de mí.»
¡Quins relinchos, manos meus
Qu' han donát aquells fadrins!
Es que 'ls agradat la copla;
Y ham tornaran á senti.
Mol be Quico; com raspeijes
¡Aul moreno; arri burret;
Sense que mon anfundesem
Ya am pasát lo de Franquet.
Astém ya á les asplanetes
Y com prop de casa estém,
Vaig á canta la segona
Y després mos pararé.
«De medio camí bacamos
Y nos hemos divertido;
No hay Virquen mas enchisera
Que la de Medio-camino.»
Lo moreno va que vola;
Cheichs, ya passem l' asplanada;
Arri, burro, un poquet mes
¡Chol burret, ya 's tem á casa.

* *

Vaya un dia més preciós
Que mos ha fet; l' any que vé
Si tenim vida y salut
A tornari ¿no os pareix?
Conque, Cinto, á descansá
Perque, cheichs, astém rendits;
Hasta 'l dumenge al quelé;
Vaiga, Pepa, santa nit.

Ramón Marqués y Durán.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 7, Ntra. Sra. del Roser.
—Dilluns, 8, Santa Brigida.—Dimars, 9,
San Dionís.—Dimecres, 10, San Fancesch
de Borja.—Dijous, 11, San Nicasi.—Di-
vendres, 12, Ntra. Sra. del Pilar de Sara-
gossa.—Dissapte, 13, San Eduardo.

NOTICIES

Del *Boletín Oficial* d' aquest Bisbat ne
traduhim lo següent:

SANTA VISITA

«Ahir sortí S. S. I. en lo tren del mitjdia
á practicarla en les parroquies qu' á con-
tinuació s' expressen, deixant encarregat
lo Govern de la Diócesis al M. Iltre. se-
nyor doctor D. Ramón O'Callaghan. Vicari
General interi.»

Felicitem coralment á nostre volgut y
respectable amich l' il·lustre Cronista de
Tortosa y Doctoral d' aquesta Santa Seu
Dr. O'Callaghan.

Contestant al article editorial publicat
ahir en nostre estimat confrare *La Verdad*
nostre director senyor Mestre y Noé fa
constar desde les columnes d' aquest set-
manari: que desdenya les irrespectuoses
paraules que injustificadament li engega
lo senyor Monaldó Escudero; que no té
inconvenient en demostrarli particular-
ment lo contrari de lo qu' ell impugna y

que té la seguretat que 'l senyor Monaldó
Escudero no s' atrevirá á publicar l' afir-
mació donada pel senyor Mestre respecte
al altar de San Nicolau.

Ara sols en resta pregar á *La Verdad* se
serveixi reproduhir en sas columnes aquest
solt de llegítima defensa, per quina atenció
hi quedarem molt reconeguts.

Ahir pel matí vá arribar á nostra ciutat
lo primer batalló de Luchana que vé á re-
llevar á les forses d' Almansa qu' han estat
dos anys de guarnició á nostra ciutat.

Sian ben arribats los uns y rebin los
altres lo condol que sen tímpen la separació
dels bons amichs que s' en ván.

Segueix lo temps ennuvolat y 'l cel plé
de boyrines, sentintse ab aquest motiu una
xafagor propia dels dies més calorosos d'
istiu.

Lo dilluns vá marxar cap á Madrid,
acompanyat de sa distingida familia, nos-
tre benvolgut amich Excm. senyor Compte
de Belascoain.

Li desitjem bon viatge.

La proposició aprobada per lo Colegi d'
advocats de Barcelona en junta general ex-
traordinaria de 26 de Juliol últim, sobre l'
ús en los Tribunals de las llengües espa-
nyoles no castellanes, ha circulat per los
diferents colegis d' advocats de Galicia,
Provincias Vasças, Navarra, Catalunya,
Valencia y Mallorca. Fins ara, á causa sens
dupte del istiu, s' han reunit y contestat
los colegis d' advocats de Tortosa, Olot,
Puigcerdá, Solsona, Vilanova y Geltrú y
Tarrasa, los quals tots han manifestat per
unanimitat havian acordat adherirse á la
proposició del colegi de Barcelona.

Se sap que també ha acordat adherirse
lo colegi de Palma de Mallorca.

En vista de la escassa cullita d' atmet-
llas que aquest any hi ha hagut en la co-
marca de Tortosa, nos diuen de Benifallet
y Tivissa que 's venen á preus molt elevats,
especialment la classe *mollar* que 's cotisa
de 24 á 27 pessetas la quartera del país.

Las de classe anomenada *esperansa* se
venen de 17 á 19 pessetas quartera se-
gons sa calitat.

Per la ressenya que va insertar de la
festa catalanista de Besalú, l' autoritat mi-
litar ha imposat á nostre confrare lo *Diari*
de Catalunya una multa de 250 pessetas.
No hi ha que dir que sentim tal penyora-
ment y que desitjem á nostre estimat com-
pany un resultat favorable.

A la Llotja de Barcelona corrian vents
ahir de que la Associació de Fabricants de
Farina havia resolt portar als tribunals el
autor dels telegrams enviats á *El Impar-*
cial desde Málaga y als qu' en aqueixa
ciutat han mantingut la campanya contra
'ls farinayres catalans

Servirán de base á la demanda 'ls análi-
sis practicats á Valencia, Alicante, Cadiz,
Málaga y Barcelona, pels que ha quedat
probat plenament que las farinas no con-
tenían la més petita sofisticació.

Lo telégrafo ens tramiteix la nova d'
haver guanyat la *flor natural* en los Jochs
Florals de Saragossa nostre distingit amich
D. Angel del Arco.

Rebi nostra coral felicitació lo tantes
vegades llorejat poeta senyor del Arco.